

به نام خدا

سؤال و جواب

درس

مطالعات اجتماعی

پایه ی ششم

نسخه ی چاپ

گرد آورنده ی این مجموعه : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

درس اول (دوستی)

۱. چرا انسان نمی-تواند تنها زندگی کند ؟ ج : زیرا انسان موجودی اجتماعی است و تنهایی برایش احساس ناخوشایندی است .
۲. چرا تنهایی برای انسان احساس ناخوشایندی است ؟ ج : زیرا دوستی یکی از مهم-ترین نیازهای انسان است .
۳. چرا ما انسان-ها به دوست نیازمندیم ؟ ج : برای این که هم به دوستانمان محبت کنیم و هم این که مورد محبت دیگران قرار بگیریم .
۴. چرا انسان به دوستی و برقراری ارتباط و محبت نیازمند است ؟ ج : زیرا خداوند در سرشت و فطرت ما انسان-ها میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط را قرار داده است .
۵. چهار مورد از فایده-های دوست خوب را بنویسید . ج : ۱- لذت بردن از هم-نشینی و هم-فکری با او ۲- صحبت کردن با دوست عاقل و صبور و درمیان گذاشتن شادی-ها و ناراحتی-ها ۳- یاری رساندن به ما در هنگام مشکلات ۴- افزایش آگاهی-ها و یادگیری چیزهای جدید
۶. چرا انتخاب دوست یک موضوع مهم است ؟ ج : زیرا رفتار و اخلاق دوستان در ما تأثیر می-گذارد و ما نیز تأثیراتی بر روی دوستان خود داریم .

۷. فایده‌ی صحبت کردن با دوست در هنگام شادی و ناراحتی چیست؟ ج: باعث می‌شود احساس سبکی و آرامش کنیم.

۸. آیا هر فردی را می‌توان برای دوستی و رفاقت انتخاب کرد؟ ج: خیر، گاه ممکن است یک دوست مسیر آینده و زندگی دوستش را به سوی سعادت تغییر دهد و گاه ممکن است در شرایطی یک دوست موجب ناراحتی و سرشکستگی دوست خود شود.

۹. حضرت علی (ع) در نامه‌ی خود به فرزندشان امام حسن (ع) در رابطه با ملاک‌های دوستی چه فرموده‌اند؟ ج: فرمودند: «با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شوی تا از آنان نباشی».

۱۰. امیر مؤمنان حضرت علی (ع) چه ملاک‌ها و معیارهایی را برای انتخاب دوست مهم دانسته‌اند؟ ج: ۱- خیرخواه باشد و ما را از کارهای ناپسند باز دارد ۲- صادق و یک‌رنگ باشد ۳- خوش‌اخلاق و با ادب باشد.

۱۱. جمله‌ی «هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد» از کیست؟ و به چه چیزی اشاره دارد؟ ج: از حضرت علی (ع) است و به این موضوع اشاره دارد که دوست خوب، خوش‌اخلاق و با ادب است.

۱۲. بنا به گفته‌ی حضرت علی (ع) چرا باید کسی را برای دوستی انتخاب کنیم که ما را از بدی‌ها و کارهای نامناسب باز دارد؟ ج: زیرا چنین دوستانی به ما یاری می‌رسانند و سبب پیشرفت ما می‌شوند.

۱۳. بنا به گفته پیشوایان بزرگ دینی با چه کسانی دوستی کنیم و از دوستی با چه کسانی خودداری کنیم؟ ج: با افراد عاقل، با ایمان و نیکوکار دوستی کنیم و از دوستی با افراد دروغگو، بخیل و سخن‌چین خودداری کنیم.

۱۴. پیامبر عزیز ما (ص) درباره بدترین افراد چه می فرمایند؟ ج می فرمایند: بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.

۱۵ معنی این ابیات را بنویسید

۱- تو اول بگو با کیان زیستی   من آن گه بگویم که تو کیستی

تو در ابتدا بگو با چه کسانی زندگی و دوستی کردی تا پس از آن من بگویم که تو چگونه انسانی هستی

۲- همنشین تو از تو به باید   تا تو را عقل و دین بیفزاید

دوست و همنشین تو باید از خود تو بهتر باشد تا باعث افزایش عقل و دانایی و دین و ایمان تو شود.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:
حمیدرضا ذوالفقار
Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس دوم: آداب دوستی

۱- منظور از ضرب المثل « پیدا کردن دوست آسان است اما حفظ و نگهداری آن مشکل است » چیست؟

یعنی اینکه ما می توانیم دوستان زیادی پیدا کنیم اما این که چگون با همه دوستان خود رفتار درست و صادقانه ای داشته باشیم که دوستی ما ادامه پیدا کند کار مشکلی است .

۲- بعد از دوست شدن با دیگران چه مسئله مهمی پیش می آید ؟

حفظ و نگهداری دوستی

۳- حفظ و نگهداری دوستی یعنی چه ؟

حفظ دوستی یعنی این که ما با دوستانمان چه رفتارهایی داشته باشیم تا دوستی ادامه پیدا کند؟ چه کنیم تا دوستی ها به هم نخورد و محکم تر شود؟

۴- پس از دوست شدن در رابطه ی دوستی به چه نکاتی باید توجه کرد ؟

*به دوست وفادار باشیم و در غیاب دوستانمان هم از او دفاع کنیم.

*کاری نکنیم که دوستان ما به خاطر خواسته های ما به دردسر و زحمت بیفتند.

*اگر خطایی در دوستان دیدیم، عیب جویی نکنیم. بلکه با رفتار محبت آمیز و در خلوت به او تذکر دهیم.

*اگر دوستانمان کار اشتباهی انجام داده و عذر می خواهد، او را ببخشیم.

*با یکدیگر با احترام برخورد کنیم و بیش از حد شوخی نکنیم.

*در مسائل و مشکلات با هم احساس همدردی و خیرخواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

۵- چرا در دوستی باید حد و مرز داشته باشیم ؟

زیرا اگر از حدود خود بیشتر بروند، مشکلاتی به وجود می آورند.

۶- چرا باید از دوستی های افراطی پر هیز کرد ؟

این نوع وابستگی زیاد از حد به دوست ، آرامش روحی افراد را بر هم می زند. پس باید از دوستی های افراطی پرهیز کرد.

۷- در دوستی در چه مواقعی باید ((نه)) بگوییم ؟

موقعیت هایی که افراد از ما درخواست های نابجا دارند.

۸- در روابط با دوستان یا حتی بزرگترها، موقعیت هایی پیش می آید که افراد از

ما درخواست های نابجایی دارند. در این موارد چه باید بکنیم؟

وقتی کسی از شما چیزی یا کاری را می خواهد که به نظر شما نادرست است

باید قاطعانه و محکم « نه » بگویید

از « نه » گفتن خجالت نکشید اما سعی کنید محترمانه « نه » بگویید

اگر لازم دانستید دلیل « نه » گفتن خودتان را هم بگویید.

۹- چرا گاهی نه گفتن سخت می شود؟

ممکن است احساس کنیم که با نه گفتن، آنها از دست ما ناراحت می شوند یا از این که نظر واقعی مان را بگوییم خجالت بکشیم

گاهی تصور می کنیم اگر به آنها « نه » بگوییم ما را مسخره می کنند یا فکر می کنند ما بچه هستیم .

۱۰- اگر انسان برخلاف عقیده ی خودش، همه ی خواسته های دیگران را قبول کند و بخواهد

آنها را راضی نگه دارد، چه اتفاقی می افتد

ممکن است حتی برای خودش و خانواده اش دردسر درست کند.

فعالیت ۲

معنی این شعر چیست؟ مر بوط به کدام یک از توصیه های مربوط به دوستی در صفحه ی قبل است؟

دوست آن باشد که گیرد دست دوست ..... در پریشان حالی و درماندگی

دوست واقعی کسی است که در هنگام مشکلات و گرفتاری ها به دوست خود کمک کند .

این بیت همان توصیه است که می گوید

در مسائل و مشکلات با هم احساس همدردی و خیرخواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

دبستان شهید سید احمد البوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس سوم تصمیم گیری چیست؟

۱- تصمیم گیری یعنی چه؟

تصمیم گیری یعنی انتخاب

۲- در هنگام تصمیم گیری چه کاری انجام می دهیم؟

وقتی ما تصمیم می گیریم، از بین دو یا چند چیز، مواردی را انتخاب می کنیم و مواردی را کنار می گذاریم. مثلاً در کتابفروشی یا فروشگاه‌هایی که بازی های سرگرم کننده دارد، یکی از آن ها را می خریم یعنی تصمیمی گرفته ایم.

۳- چرا تصمیم گیری کار مهمی است؟

همه ی تصمیماتی که ما می گیریم، نتایج و آثاری دارند. ممکن است این آثار خوب یا بد باشند.

۴- آیا همه ی تصمیمات ساده هستند؟ ج: خیر، همه ی تصمیمات ساده نیستند؛ گاهی موقعیت هایی پیش می آید که در آن راه های مختلف و متعددی وجود دارد و انتخاب یکی از آن ها مشکل است.

۵- تصمیمات مهم در چه چیز هایی اثر می گذارند؟

تصمیمات مهم در اخلاق و رفتار، سلامتی، وضع تحصیل و آینده ی ما اثر می گذارند.

۶. به چند روش می توان تصمیم گیری کرد ؟ ج : بعضی تصمیم گیری ها فقط به نفع خودمان است و ممکن به ضرر دیگران باشد ، بعضی تصمیمات فقط به نفع دیگران است و ممکن است به ضرر ما باشد ، اما بعضی تصمیمات مناسب است یعنی باعث ضرر کسی نمی شود .

۷_ آثار مثبت و منفی یعنی چه ؟ ج : آثار مثبت یعنی خوب و منفی یعنی بد

۸- یک مثال برای تصمیم گیری مثبت و یک مثال برای تصمیم گیری منفی بزنید.

تصمیم مثبت : حسن تصمیم گرفته است که با دوستانش خوش اخلاق باشد و پشت سر کسی بدگویی نکند.

تصمیم منفی : فرهاد تصمیم می گیرد فردا با دوستانش ترقه باز کند.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس چهارم (چگونه تصمیم بگیریم ؟)

۱. برای تصمیم گیری خوب چه باید کرد ؟ ج : باید خوب فکر کنیم و نتایج هر انتخاب را پیش بینی کنیم و مناسب ترین گزینه را انتخاب کنیم .

۲. چگونه می فهمیم که تصمیم ، تصمیم خوبی بوده یا نه ؟ ج : از روی نتایج آن

۳. تصمیم گیری چه مراحل دارد؟ ج: ۱- خوب فکر کنیم ۲- نتیجه ی هر انتخاب را پیش بینی کنیم ۳- مناسب ترین راه را انتخاب کنیم.

۴. اولین کاری که در هنگام تصمیم گیری باید انجام دهیم چیست؟ ج: درباره ی موضوع خوب فکر کنیم و اطلاعاتی درباره ی آن جمع آوری کنیم.

۵. چرا گاهی اوقات نتایج تصمیمات ناگهانی زیان بار است؟ ج: زیرا درباره ی آن تصمیم, خوب فکر نشده است.

۶. پیش بینی نتیجه چه زمانی صورت می گیرد؟ ج: بعد از آن که فهمیدیم راه های متفاوتی وجود دارد، باید نتیجه ی انتخاب هر کدام را پیش بینی کنیم.

۷. با وجود راه حل های متفاوت در تصمیم گیری چگونه می توانیم بهترین راه را انتخاب کنیم؟ ج: آن انتخاب هایی را که نتایج بدی دارند کنار می گذاریم و آن راه حلی که نتیجه ی مثبتی دارد را انتخاب می کنیم.

۸. در هنگام انتخاب بهترین راه به چه مواردی باید دقت کنیم؟ ج: ۱- بر خلاف دستورات دین نباشد ۲- بر خلاف قوانین و مقررات خانه، مدرسه و جامعه نباشد ۳- باعث نگرانی و نارضایتی خانواده نباشد ۴- به سلامتی فرد و دیگران لطمه نزند ۵- برای خود فرد و دیگران مشکل و دردسر ایجاد نکند.

۹. در موقع تصمیم گیری باید به چه نکاتی توجه کنیم؟ ج: ۱- با افراد با صلاحیت و با تجربه مشورت کنیم ۲- تحت تأثیر فشارهای روانی دوستانمان قرار نگیریم ۳- به موقع تصمیم بگیریم.

۱۰. در مورد مسائل زندگی و تصمیم گیری های مهم باید با چه کسانی مشورت کنیم؟ ج: با افراد با تجربه مانند پدر، مادر، معلم و مشاور مدرسه

۱۱. آیا در هنگام تصمیم گیری باید تحت تأثیر دوستانمان قرار بگیریم؟ ج: خیر، باید تصمیمی را بگیریم که بر خلاف مقررات نباشد و باعث نگرانی خانواده ی ما نشود و به سلامتی ما و دیگران آسیب نزند.

۱۲. چرا باید به موقع تصمیم بگیریم؟ ج: زیرا تصمیم نگرفتن یا تصمیم گیری را به آینده موکول کردن باعث از دست رفتن فرصت ها می شود.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس پنجم (عوامل مؤثر در کشاورزی)

۱. انسان ها بخش عمده ی غذای خود را چگونه به دست می آورند ؟ ج : از راه کشاورزی
۲. مراحل عمده ی کشاورزی را نام ببرید . ج : کاشت ، داشت ، برداشت
۳. عوامل مؤثر در کشاورزی را نام ببرید . ج : ۱ - عوامل طبیعی ۲ - عوامل انسانی
۴. عوامل طبیعی مؤثر در کشاورزی را نام ببرید . ج : ۱ - خاک ۲ - آب و هوا ۳ - آب
۵. چه زمین هایی برای کشاورزی مناسب نیستند ؟ ج : کوه های بلند و مرتفع ، زمین های پرشیب و سنگلاخ و زمین های آهکی و نمکی
۶. چه زمین هایی برای کشاورزی مناسب هستند ؟ ج : دشت های هموار و جلگه هایی که خاک های آبرفتی و حاصلخیز دارند .
۷. آب و هوا چه تأثیری در تولید محصولات کشاورزی دارد ؟ ج : هر محصول با یک نوع شرایط آب و هوایی سازگاری دارد .
۸. محصولات کشاورزی زیر برای رشد بهتر به چه آب و هوایی نیاز دارند ؟ خرما : آب و هوای گرم - برنج : آب و هوای معتدل و مرطوب - سیب زمینی : آب و هوای سرد
۹. آب مورد نیاز کشاورزی کشور چگونه تأمین می شود ؟ ج : از آب باران و رودها و در بعضی نواحی از آب های زیر زمینی از راه کندن چاه یا قنات به زمین های کشاورزی می رسد .
۱۰. بیش تر مساحت کشورمان چه آب و هوایی دارد ؟ ج : گرم و خشک

- ۱۱ . کشور ما از نظر بارندگی چه جایگاهی در جهان دارد ؟ ج : از کشورهای کم باران است .
- ۱۲ . عوامل انسانی مؤثر در کشاورزی را نام ببرید . ج : ۱ - نیروی کار ۲ - ابزار و وسایل ۳ - سرمایه ۴ - مواد یا نهاده ها
- ۱۳ . نیروی کار چه تأثیری در کشاورزی دارد ؟ ج : در کشاورزی به افرادی نیاز داریم که مهارت دارند و می توانند کارهای مربوط به کشاورزی را انجام بدهند ؛ افرادی مانند : کشاورز ، آبیاری ، مهندس کشاورزی و ...
- ۱۴ . از ابزار کشاورزی در چه کارهایی استفاده می شود ؟ ج : برای شخم زدن ، آبیاری ، درو کردن ، کندن علف های هرز و غیره
- ۱۵ . سرمایه چه تأثیری در کشاورزی دارد ؟ ج : باید پول داشته باشیم تا مواد و ابزار مورد نیازمان را بخریم ؛ اگر سرمایه ی ما کم باشد می توانیم با دیگران شریک شویم یا وام بگیریم .
- ۱۶ . در کشاورزی مواد و نهاده ها چه هستند ؟ ج : بذر ، سم و کود
- ۱۷ . چگونه می توان از کشاورزان ایرانی حمایت کرد ؟ ج : با خرید و مصرف محصولات کشاورزی ایرانی
- ۱ . چرا محصولات ایرانی خوش عطر و خوشمزه است ؟ ج زیرا کشور ایران آفتابی است

دبستان شهید سید احمد البوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس ۶ (محصولات کشاورزی ، از تولید به مصرف)

۱. دو فعالیت مهم کشاورزی را نام ببرید. ج: زراعت و باغداری
۲. زراعت چیست؟ ج: زراعت یعنی کشت و پرورش گیاهانی که بعد از کاشت دانه، حداکثر تا یک سال محصول می دهند. مانند گندم، جو، گوجه فرنگی و هویج
۳. باغداری چیست؟ باغداری کشت و پرورش نهال درختان است که بعد از گذشت یک یا چند سال محصول می دهند. مانند درخت خرما، پرتقال و انار
۴. خوراک روزانه و غذای اصلی مردم کشور ما چیست؟ ج: گندم و برنج
۵. چه خوراک های دیگری علاوه بر نان، از آرد گندم درست می شود؟ ج: ماکارانی، لازانیا، بعضی از انواع شیرینی و ...
۶. گندم گیاهی چند ساله است؟ ج: یک ساله
۷. گندم به چه شکل هایی و در کجای کشور کشت می شود؟ ج: به دو شکل پاییزه و بهاره و در همه جای کشور کشت می شود.
۸. برنج در چه شرایطی به دست می آید؟ ج: در نواحی مرطوب و نسبتاً معتدل که آب به فراوانی یافت شود.
۹. گیاه برنج در کدام استان های کشور کشت می شود؟ ج: بیش از نیمی از برنج کشور ما در استان های شمال کشور مانند گلستان، مازندران و گیلان تولید می شود اگرچه در بعضی استان ها مانند قزوین، فارس، خوزستان، سیستان و بلوچستان در صورت وجود آب کافی برنج کشت می شود.
۱۰. در شمال از برنج چه چیز هایی درست می کنند؟
در شمال ایران، غذای مردم خیلی به برنج وابسته است. در این ناحیه انواع شیرینی ها و نان های خوشمزه با برنج تهیه می شود.
۱۱. مهم ترین منبع غذایی کشور چیست؟ ج: غلات (دانه- هایی مانند گندم، جو، برنج و ذرت)
۱۲. بعد از غلات مهم ترین منبع غذایی چیست؟ ج: حبوبات و محصولات جالیزی
۱۳. به چه محصولاتی حبوبات گفته می شود؟ ج: به محصولاتی مانند عدس، لپه، ماش و انواع لوبیاها حبوبات گفته می شود.
۱۴. محصولات جالیزی چه محصولاتی هستند؟ ج: خربزه، هندوانه، خیار، گوجه- فرنگی، بادمجان و غیره

۱۵. کشت گلخانه ای چه کشتی است؟ ج: یکی از روش های نو در کشاورزی ایجاد یک محیط مصنوعی برای کشت گیاهان است که می توانیم هر محصول را در هر منطقه ی آب و هوایی و در همه ی فصول سال کشت کنیم.

۱۶. چرا با کشت گلخانه ای هر محصول را در هر شرایط آب و هوایی می توان کشت کرد؟ ج: زیرا آب و هوای گلخانه و گرما و نور و رطوبت را خودمان با دستگاه های مختلف، متناسب با نوع محصول تنظیم می کنیم.

۱۷- مزیت کشت گلخانه ای در مقایسه با دیگر روش های کشت چیست؟

کشت گلخانه ای در مقایسه با سایر کشت ها از نظر صرفه جویی در مصرف آب بسیار بهتر است.

۱۸. یک مزیت مهم کشت دیم نسبت به سایر کشت ها چیست؟ ج: کشت گلخانه ای در مقایسه با سایر کشت ها از نظر صرفه جویی در مصرف آب بسیار بهتر است.

۱۹. بیش تر چه محصولاتی در گلخانه کشت

می شود؟ ج: انواع میوه ها و محصولات جالیزی، سبزیجات، قارچ های خوراکی و گل و گیاهان زینتی کشت می -شود.

۲۰. محصولات کشاورزی صادراتی ایران را نام ببرید. ج: میوه های سردسیری و هسته دار مانند هلو، زردآلو، گوجه و آلبالو به صورت خشکبار و بعضی محصولات گرمسیری مانند خرما و پسته به دلیل مرغوب بودن به خارج از کشور صادر می شود.

۲۱. محصولات کشاورزی چگونه به دست ما می رسد؟ ج: بعضی از محصولات برای فروش به بازارهای نزدیک مزارع برده می شود و بعضی دیگر را در انبارها یا سردخانه ها نگهداری و ذخیره می کنند و سپس با کامیون یا وانت به میادین میوه و شهرهای دور و نزدیک می برند.

۲۲. چرا کشاورز بعضی از محصولات را باید زود به دست مشتری برساند؟ ج: زیرا بعضی از محصولات مانند هلو و توت فرنگی زود خراب می شود.

۲۳. دو نمونه از مواردی را که باعث جلوگیری از اسراف مواد غذایی می شود را نام ببرید. ج: ۱. ما باید به اندازه ی نیاز و مصرفمان خرید کنیم. ۲. در مهمانی ها و مجالس به اندازه ی مهمان ها غذا تهیه کنیم.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس هفتم (طلای سیاه)

۱. ما انرژی مورد نیاز خود را از کجا به دست می آوریم؟ ج: به اشکال گوناگون از طبیعت
۲. سه گروه عمده ی انرژی را نام ببرید. ج: سوخت های فسیلی، انرژی های نو یا قابل تجدید، انرژی هسته ای
۳. منظور از سوخت های فسیلی چیست؟ ج: سوخت هایی مانند نفت، گاز، زغال سنگ و ...
۴. چه انرژی هایی نو یا قابل تجدید هستند؟ ج: انرژی خورشیدی، باد، آب و ...
۵. سوخت های فسیلی را تعریف کنید؟ ج: به زغال سنگ، نفت، گاز و مشتقات آن ها نظیر گازوئیل و بنزین سوخت های فسیلی می گویند.
۶. بیش ترین انرژی مورد نیاز ما از کدام گروه سوخت ها به دست می آید؟ ج: سوخت های فسیلی
۷. چرا نفت و گاز را میراثی از گذشته می دانند؟ ج: چون میلیون ها سال طول می کشد تا این منابع در زیر زمین تشکیل شود.
۸. نفت چگونه به وجود می آید؟ ج: بیش تر دانشمندان معتقدند نفت از انباشته شدن بقایای جانوران و گیاهان در کف دریاها و دریاچه های قدیمی به وجود آمده است. این مواد در بین لایه های رسوبی قرار گرفته و بر اثر گرما و فشار زیاد و تغییرات شیمیایی در طول میلیون ها سال به نفت تبدیل شده اند.

۹. بعد از سوخت های فسیلی بیش ترین انرژی که ما از آن استفاده می کنیم چیست ؟ ج : انرژی برق
۱۰. برق چگونه تولید می شود ؟ ج : بیش تر برق مورد نیاز ما از طریق سوزاندن نفت و گاز در نیروگاه ها و مقداری هم از طریق توربین های آبی و بادی تولید می شود .
۱۱. تولید برق به چند صورت تولید می شود ؟ نام ببرید . ج : ۲ صورت ۱- برق حرارتی ۲- برق آبی
۱۲. منظور از برق حرارتی چیست ؟ ج : در نیروگاه ها با سوزاندن سوخت های فسیلی ، آب را به بخار تبدیل می کنند ؛ فشار بخار آب توربین ها را به حرکت در می آورد و برق تولید می شود .
۱۳. برق آبی چگونه تولید می شود ؟ ج : با بستن سد بر روی رودهای پر آب و با استفاده از فشار آب ذخیره شده ، توربین ها به حرکت در می آیند و برق تولید می شود .
۱۴. در کشور ما چه مقدار از تولید برق از راه حرارتی است ؟ ج : حدود ۸۵ درصد
۱۵. با توجه به آب و هوای کشورمان ، چرا تولید برق آبی کم تر از برق حرارتی است ؟ ج : زیرا کشور ما از کشورهای کم باران جهان است و بخش وسیعی از آن در منطقه ی گرم و خشک قرار دارد و منابع آبی محدودی دارد .
۱۶. برای حفظ محیط زیست ، استفاده از برق حرارتی بهتر است یا برق آبی ؟ چرا ؟ ج : برق آبی بهتر است . زیرا برق حرارتی از سوزاندن سوخت های فسیلی به دست می آید که محیط زیست را آلوده می کند اما برق آبی آلودگی ایجاد نمی کند .
۱۷. بیش تر منابع نفتی ایران در کدام قسمت کشور قرار دارد ؟ ج : جنوب غربی و غرب
۱۸. بیش تر منابع نفتی ایران در غرب در کدام استان قرار دارد ؟ ج : استان کرمانشاه
۱۹. منابع نفتی جنوب غربی در کدام نواحی قرار دارد ؟ ج : منابع جنوب غربی در استان خوزستان و خلیج فارس ذخیره شده است .
۲۰. به غیر از غرب و جنوب غربی در کدام نواحی ایران نفت کشف و استخراج شده است ؟ ج : در اطراف تهران و قم
۲۱. اولین چاه نفت ایران در چه زمانی و در کجا حفر شد ؟ ج : حدود صد سال پیش در شهر مسجد سلیمان در استان خوزستان
۲۲. از چه زمانی توجه بیگانگان به منابع کشور ما جلب شد ؟ ج : از زمان کشف و استخراج نفت در ایران
۲۳. چرا در ابتدا شرکت های خارجی استخراج نفت ایران را انجام می دادند ؟ ج : این شرکت های بیگانه با قراردادهایی که با ایران می بستند منافع زیادی از نفت ایران به دست می آوردند .

- ۲۴ . امروزه استخراج نفت در کشورمان چگونه انجام می شود ؟ ج : پس از پیروزی انقلاب اسلامی همه ی کارهای استخراج و پالایش نفت توسط متخصصان ایرانی انجام می شود .
- ۲۵ . نفت خام چگونه به پالایشگاه منتقل می شود ؟ ج : از طریق لوله به پالایشگاه منتقل می شود .
- ۲۶ . نفت تصفیه شده در پالایشگاه چه می شود ؟ ج : بیش تر نفت تصفیه شده و فرآورده های نفتی تولید شده در پالایشگاه از طریق لوله به نقاط مختلف کشور منتقل می شود .
- ۲۷ . بیش تر منابع گاز ایران در کدام سمت کشور قرار دارد ؟ ج : در جنوب و شمال شرق کشور
- ۲۸ . منابع گاز جنوب در کدام نواحی قرار دارد ؟ ج : استان خوزستان ، منابع گاز عسلویه و کنگان در بوشهر و سرخون در هرمزگان
- ۲۹ . منابع گاز شمال شرقی در کدام نواحی قرار دارد ؟ ج : در خانگیران سرخس در استان خراسان رضوی
- ۳۰ . گاز چگونه به نقاط مختلف کشور می رسد ؟ ج : ایران دارای شبکه ی گاز رسانی است و گاز از طریق خط لوله ی سراسری به اغلب شهرهای ایران می رسد .
- ۳۱ . شبکه ی گاز رسانی یعنی چه ؟ ج : یعنی گاز از طریق خط لوله ی سراسری به اغلب شهرهای ایران می رسد .
- ۳۲ . یکی از مهم ترین تجارت های جهان امروز چیست ؟ ج : صادرات و واردات نفت و گاز.
- ۳۳ . کشورهایی که منابع نفت و گاز ندارند چه می کنند ؟ ج : برای انجام فعالیت های خود مانند حمل و نقل و سوخت کارخانه هایشان از کشورهای دیگر نفت و گاز خریداری می کنند.
- ۳۴ . بیش تر نفت ایران چگونه استفاده می شود ؟ ج : بخش عمده ای از نفت ایران به کشورهای دیگر صادر می شود .
- ۳۵ . پول به دست آمده از صادرات نفت ایران چگونه استفاده می شود ؟ ج : در فعالیت های مختلف کشور مصرف و خرج می شود .
- ۳۶ . چرا ایران تلاش می کند ، به صادرات نفت وابسته نباشد و سایر کالاها را به خارج صادر کند ؟ ج : زیرا اول این که استخراج نفت کم تر باشد و برای مصرف آیندگان هم از منابع نفت و گاز باقی بماند و دوم این که اگر روزی منابع نفت و گاز تمام شود کشور دچار مشکلات اقتصادی نشود .

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس هشت (انرژی را بهتر مصرف کنیم) (بخش اول)

۱. مهم ترین منبع مصرف انرژی در دنیای امروز چیست؟ ج: سوخت های فسیلی
۲. چرا به منابع سوخت های فسیلی، غیر قابل تجدید می گویند؟ ج: زیرا میلیون ها سال طول می کشد تا در اعماق زمین تشکیل شوند.
۳. چرا همه ی کشورها تلاش می کنند، انرژی های نو را جایگزین سوخت های فسیلی کنند؟ ج: چون سوخت های فسیلی غیر قابل تجدید هستند.
۴. نام دیگر انرژی های نو چیست؟ ج: انرژی های قابل تجدید
۵. انرژی نو یا قابل تجدید را تعریف کنید. ج: انرژی های نو آن دسته از منابع انرژی هستند که تمام نمی شوند و همواره می توان از آن ها استفاده کرد. مانند انرژی خورشید، باد و آب.
۶. دو برتری مهم انرژی های نو را در مقایسه با سوخت های فسیلی بیان کنید. ج: ۱- انرژی های نو تمام نمی شوند ۲- انرژی های نو محیط زیست را آلوده نمی کنند.
۷. استفاده از انرژی های نو در کشور ما چگونه است؟ ج: متخصصان کشور ما تلاش می کنند تا با مطالعه و تحقیق و ساختن دستگاه ها و ابزار ها، از انرژی های نو هر چه بیش تر استفاده کنند.
۸. در کشور ما از انرژی خورشید چه استفاده هایی می توان کرد؟ ج: از انرژی خورشید می توان برای گرم کردن هوا یا آب استفاده کرد و همچنین از آن انرژی الکتریکی به دست آورد.
۹. برتری آبگرمکن خورشیدی بر سایر آبگرمکن ها چیست؟ ج: محیط زیست را آلوده نمی کند و انرژی کمتری مصرف می کند.
۱۰. از انرژی باد در چه جاهایی می توان استفاده کرد؟ ج: جاهایی که در بیش تر اوقات سال باد می وزد.
۱۱. از انرژی باد چه استفاده ای می توان کرد؟ ج: انرژی باد توربین ها را به حرکت در می آورد و انرژی الکتریکی تولید می کند.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس هشت (بخش دوم)

۱. انرژی هسته ای چگونه پدید می آید؟ ج: انرژی هسته ای از شکافتن هسته ی بعضی از عناصر مانند اورانیوم پدید می آید.
۲. اورانیوم چگونه به دست می آید؟ ج: سنگ اورانیوم در طبیعت وجود دارد و از معادن استخراج می شود.
۳. اورانیوم در کشور ما از کجا استخراج می شود؟ ج: از معادن اورانیوم استان یزد
۴. انرژی هسته ای قابل تجدید است یا خیر؟ چرا؟ ج: قابل تجدید نیست چون روزی معادن آن تمام می شود.
۵. فرق مهم انرژی هسته ای با سایر انرژی ها چیست؟ ج: فرق مهم آن این است که با مقدار کمی از آن انرژی بسیار زیادی تولید می شود.
۶. با یک کیلوگرم اورانیوم چه مقدار انرژی تولید می شود؟ ج: یک کیلوگرم اورانیوم معادل سوختن ۱۲۰۰۰ بشکه ی نفت انرژی تولید می کند.
۷. نیروگاه اتمی ایران در کدام استان قرار دارد؟ ج: بوشهر
۸. بیشترین استفاده از نیروگاه هسته ای برای تولید چه انرژی است؟ ج: برای تولید انرژی الکتریکی

۹. مزیت های وسایلی که از انرژی خورشیدی استفاده می کنند بر وسایلی که با باتری کار می کنند ، چیست ؟ ج : ۱ - انرژی باتری تمام می شود اما انرژی خورشید تمام نمی شود ۲ - باتری استفاده شده در طبیعت تجزیه نمی شود و ایجاد آلودگی می کند اما انرژی خورشید آلودگی ندارد ۳ - انرژی خورشید رایگان است اما برای خرید باتری باید مقداری پول هزینه کرد .

۱۰. در مصرف سوخت های فسیلی چه نکاتی را باید رعایت کنیم ؟ ج : اگر بخاری روشن است در و پنجره باز نمانند_ شومینه استفاده نکنیم_ به جای زیاد کردن بخاری ، لباس های مناسب بپوشیم .

۱۱. در مصرف برق باید به چه نکاتی توجه کنیم ؟ ج : لامپ های اضافی را خاموش کنیم_ در یخچال را زیاد باز و بسته نکنیم_ از لامپ های کم مصرف استفاده کنیم_ در ساعات اوج مصرف برق (پیک) از وسایل برقی پر مصرف مثل اتو و ماشین لباس شویی استفاده نکنیم

۱۲. برجسب انرژی چیست و چرا روی برخی لوازم نصب می شود ؟ ج : برجسب انرژی هفت رنگ دارد و میزان مصرف انرژی را در وسایل نشان می دهد . در وسیله ای که می خریم ، هر چه فلش آن به سمت رنگ سبز پررنگ (A) نزدیک تر باشد ، آن وسیله بهتر است ؛ یعنی انرژی کم تری مصرف می کند و کارایی آن بیش تر است .

۱۳_ سه شهر در ایران نام ببرید که در آن ها انرژی های نو کاربرد دارد و نوع کاربردها را بنویسید.

حمام خورشیدی در یزد_ نیروگاه بادی در منجیل_ نیروگاه خورشیدی در شیراز

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس نهم (پیشرفت های علمی مسلمانان)

۱. دین اسلام از چه سرزمینی طلوع کرد؟ **عربستان**
۲. پیامبر اسلام (ص) چه زمانی حکومت اسلامی را تشکیل دادند؟ **پس از هجرت از مکه به مدینه**
۳. از چه زمانی استقبال از دین اسلام بیش تر شد و اسلام گسترش یافت؟ **بعد از تشکیل حکومت اسلامی**
۴. گسترش اسلام از چه زمانی در خارج از عربستان آغاز شد؟ **پس از رحلت پیامبر (ص)**
۵. پس از رحلت پیامبر (ص) مسلمانان چه کردند؟ **مسلمانان اسلام را در خارج از شبه جزیره ی عربستان گسترش دادند و در هر دوره سرزمین های زیادی از جمله ایران را به قلمرو خود افزودند.**
۶. دین اسلام در کدام قاره ها گسترش یافت؟ **آسیا، آفریقا و اروپا**
۷. دین اسلام در بین چگونه ملت هایی گسترش یافت؟ **در بین ملت های مختلف با فرهنگ و آداب و رسوم متفاوت**
۸. مسلمانان چگونه در زمینه های مختلف پیشرفت کردند؟ **مسلمانان تحت تأثیر قرآن و تعالیم دینی اسلام که به تفکر و آموختن علم اهمیت زیادی می داد، در زمینه های مختلف پیشرفت کردند.**
۹. چگونه سرزمین های اسلامی به کانون علمی جهان تبدیل شدند؟ **مسلمانان از بخش هایی از دانش و فنی که از گذشته در کشورشان بر جای مانده بود نیز استفاده کردند و در پرتو دین اسلام آن ها را گسترش دادند و به تدریج به کانون علمی جهان تبدیل شدند.**
۱۰. مردم کدام کشور در گسترش اسلام و پیشرفت های علمی نقش مهمی داشتند؟ **مردم ایران**
۱۱. در دوره ی اسلامی به دانشمندان چه می گفتند؟ **حکیم**
۱۲. چرا در دوره ی اسلامی به دانشمندان حکیم می گفتند؟ **چون آن ها علوم مختلف را می دانستند و در چند علم، استاد بودند.**
۱۳. چرا در دوره ی اسلامی دانشمندان کتاب های خود را به زبان عربی می نوشتند؟ **چون در آن زمان مسلمانان در علوم مختلف پیشرفت کرده و زبان رسمی آن روزگار در این کشورها زبان عربی بوده است.**
۱۴. مبدأ تاریخ مسلمانان چیست؟ **هجرت پیامبر از مکه به مدینه**
۱۵. سده یا قرن یعنی چه؟ **به هر صد سال یک قرن یا سده می گویند.**
۱۶. قرن اول هجری چه زمانی بوده است؟ **از سال یکم تا صدم را قرن اول هجری می گویند.**

۱۷. قرن دوم هجری چه زمانی بوده است؟ از سال صدو یک تا دویست را قرن دوم هجری می گویند .
۱۸. نیمه ی اول قرن یعنی چه ؟ از سال یکم تا پنجاه را نیمه ی اول قرن می نامند .
۱۹. نیمه ی دوم قرن یعنی چه ؟ از سال پنجاه و یک تا سال صدم نیمه ی دوم قرن می باشد .
۲۰. سال ۳۷۰ هجری در چه نیمه ای از چه قرنی واقع شده است ؟ در نیمه ی دوم قرن چهارم
۲۱. سال ۴۲۰ هجری در چه نیمه ای از چه قرنی واقع شده است ؟ در نیمه ی اول قرن پنجم

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس ده (چه عواملی موجب گسترش علوم و فنون در دوره ی اسلامی شد؟)

۱. مهم ترین علت پیشرفت علمی مسلمانان چیست ؟ تعالیم دین اسلام.
۲. آیات قرآن کریم انسان ها را به تفکر درباره ی چه چیزی دعوت میکند ؟ تفکر درباره ی آفرینش ، حرکت ستارگان و سیارات ، زندگی جانوران و گیاهان و نظایر آن
۳. پیامبر گرامی اسلام (ص) درباره ی کسب علم چه فرمودند ؟ به دنبال کسب علم باشید ؛ حتی اگر مجبور شوید تا چین بروید.
۴. دو امامی که کلاس های درس داشتند و شاگردان زیادی را آموزش دادند ، نام ببرید . امام باقر (ع) و امام صادق (ع)

۵. مسلمانان برای انجام چه کارهایی به علم ریاضیات و ستاره شناسی نیاز داشتند؟ تعیین جهت قبله ساعت طلوع و غروب خورشید و تقویم و برای انجام عبادت ها، کشتی رانی در دریا و نظایر آن.
۶. مسلمانان با چه وسیله ای موقعیت ستاره ها را مطالعه می کردند؟ **أسطرلاب**
۷. مسلمانان در کدام موارد مربوط به دریانوردی مهارت داشتند؟ **ساختن و هدایت کشتی ها.**
۸. چگونه مسلمانان مسیر خود را در دریا پیدا می کردند؟ **با توجه به ستاره ی قطبی.**
۹. علوم و فنون سرزمین های دیگر چگونه در اختیار مسلمانان قرار می گرفت؟ **وقتی آن سرزمین ها را فتح می کردند.**
۱۰. مسلمانان چگونه از آثار علمی ملت هایی چون ایران و یونان استفاده می کردند؟ **آثار علمی شان را به عربی ترجمه می کردند.**
۱۱. حمایت فرمانروایان چه تأثیری در گسترش علوم و فنون داشته است؟ **از دانشمندان حمایت می کردند و خودشان کتابخانه و مدارس و... می ساختند که باعث پیشرفت بیش تر علوم و فنون گردید.**
۱۲. تجارت و بازرگانی در دوره ی اسلامی از چه راه هایی انجام می شد؟ **هم از راه های خشکی و هم از راه دریا.**
۱۳. تجارت و بازرگانی چه نقشی در گسترش علوم و فنون داشت؟ **در این سفرها و آمد و رفت ها علوم و فنون از جایی به جای دیگر منتقل می شد.**
۱۴. فن کاغذ سازی را مسلمانان از چه کسانی آموختند؟ **چینی ها**
۱۵. مهم ترین مغازه های کتاب فروشی در دوره ی اسلامی در کدام شهرها وجود داشت؟ **بغداد، نیشابور، بخارا و ...**
۱۶. یکی از مهم ترین مراکز علمی در دوره ی اسلامی را نام ببرید. **دانشگاه جندی شاپور.**
۱۷. دانشگاه جندی شاپور در کدام شهر و چه سلسله ای تأسیس شد؟ **در اهواز و توسط سلسله ی ساسانیان.**
۱۸. دانشگاه جندی شاپور تا چه زمانی به کار خود ادامه داد؟ **سی صد سال بعد از ورود اسلام به ایران.**
۱۹. یکی از بزرگ ترین کتاب خانه های دوره ی اسلامی در کدام شهر قرار داشت و کدام دانشمند در آن مطالعه و تحقیق می کرد؟ **بخارا - ابن سینا.**
۲۰. نظامیه ها چگونه مدارس بودند؟ **مدارسی که عده ی زیادی در آن درس می خواندند و همان جا زندگی می کردند و حکومت خرج آن ها را می داد.**

۲۱. چه کسی نظامیه را تأسیس کرد؟ **خواجه نظام الملک.**
۲۲. معروف ترین نظامیه ها در کدام شهرها بودند؟ **نیشابور و بغداد.**
۲۳. دانشگاه های امروز جهان تقلیدی از مدارس ..... است. **نظامیه.**
۲۴. در رصدخانه ها چه کاری انجام می شد؟ **تحقیق درباره ی ستارگان.**
۲۵. معروف ترین رصدخانه های دوره ی اسلامی در کدام شهرها قرار داشت؟ **بغداد، اصفهان، ری.**
۲۶. نخستین بیمارستان و مدرسه ی پزشکی کدام بود؟ **دانشگاه جندی شاپور.**
۲۷. معروف ترین بیمارستان دوره ی اسلامی که داروخانه هم داشت، کدام بود؟ **بیمارستانی که عضالدوله ی دیلمی در بغداد بنا کرده بود.**
۲۹. در دوره ای که مسلمانان به پیشرفت های علمی بزرگ دست یافته بودند، مردم اروپا چه شرایطی داشتند؟ **مردم اروپا در جهل و خرافات بوده و از پیشرفت علم خبری نبود.**
۳۰. دوره ی عصر تاریکی اروپا چگونه بوده است؟ **دوره ی جهل و خرافات که از پیشرفت علمی خبری نبود و آن ها با حسرت به مسلمانان نگاه می کردند.**
۳۱. علوم و فنون چگونه به اروپا انتقال یافت؟ **به تدریج اروپاییان آثار علمی مسلمانان را ترجمه کردند و با آن ها آشنا شدند.**

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس یازده (اصفهان ، نصف جهان)

۱. شهر اصفهان مرکز کدام استان است ؟ **اصفهان**
۲. شهر اصفهان در کوهپایه ی کدام رشته کوه قرار دارد و کدام رود از وسط آن عبور می کند ؟
زاگرس_زاینده رود
۳. جمعیت اصفهان تقریباً چند نفر است ؟ **دو میلیون نفر**
۴. کدام شهرها از اصفهان پر جمعیت ترند ؟ **تهران و مشهد**
۵. نقشه ی گردشگری چیست ؟ **نقشه ی گردشگری ، نقشه ای است که بر روی آن ، مکان های دیدنی و آثار تاریخی نشان داده می شود .**
۶. چه چیزی نشان دهنده ی اهمیت اصفهان در گذشته های دور می باشد ؟ **یکی آثار به جا مانده ی تاریخی در این شهر است و دیگری این که در دوره ی اسلامی چند بار این شهر به عنوان پایتخت انتخاب شده است .**
۷. اوج شکوفایی شهر اصفهان مربوط به کدام دوره است ؟ **دوره ی صفویه**
۸. چرا اصفهان به نصف جهان معروف شد ؟ **چون در دوره ی صفویه ، تعداد زیادی از صنعتگران ، معماران ، هنرمندان و دانشمندان به اصفهان آمدند و چنان آثار با شکوه و زیبایی به وجود آوردند که این شهر به نصف جهان معروف شد .**
۹. تعدادی از آثار تاریخی و دیدنی اصفهان را نام ببرید . **میدان نقش جهان _ سی و سه پل _ منارجنبان و ...**
۱۰. بناهای تاریخی اطراف میدان نقش جهان را نام ببرید . **بازار قیصریه _ مسجد شیخ لطف الله _ مسجد امام _ کاخ عالی قاپو**
۱۱. مسجد شیخ لطف الله به فرمان چه کسی و چرا ساخته شد ؟ **به فرمان شاه عباس ساخته شد تا شیخ لطف الله که عالم بزرگی بود ، در آن نماز جماعت برگزار کند و به تربیت و تدریس شاگردان بپردازد .**
۱۲. ساخت مسجد شیخ لطف الله چه قدر طول کشید ؟ **هیجده سال**
۱۳. یکی از نشانه های معماری اسلامی چیست ؟ **گنبد**

- ۱۴ . کدام یک از آثار تاریخی اصفهان دارای چهار ایوان در چهار جهت جغرافیایی است ؟ مسجد امام
- ۱۵ . نام دیگر مسجد امام چیست ؟ مسجد جامع عباسی
- ۱۶ . مناره های مسجد امام چه ویژگی هایی دارد ؟ هر یک از مناره های مسجد بیش از ۴۰ متر ارتفاع دارند . داخل این مناره ها یا گلدسته ها پلکان مارپیچ وجود دارد که از آن بالا می رفتند تا اذان بگویند یا خبررسانی کنند .
- ۱۷ . چه شد که از سنگ مرمر در ساخت مسجد امام استفاده کردند ؟ مشهور است همزمان با ساخته شدن مسجد امام ، معادن سنگ مرمر اطراف این شهر کشف شده است و از این سنگ ها در بنای مسجد استفاده کردند .
- ۱۸ . کتیبه چیست ؟ نوشته هایی روی سنگ ، کاشی و نظایر آن ها
- ۱۹ . در دوره ی اسلامی در کتیبه ها چه چیزهایی می نوشتند ؟ آیات قرآن ، دعا و نام امامان بزرگوار
- ۲۰ . در مساجد کتیبه ها روی چه چیزهایی دیده می شود ؟ روی گنبد ، محراب و مناره ها
- ۲۱ . برخی از کتیبه های مسجد امام به قلم کدام خطاط نوشته شده است ؟ استاد رضا عباسی
- ۲۲ . سقف ایوان ها چگونه تزیین شده است ؟ با گچ بری های زیبا
- ۲۳ . کاخ عالی قاپو چند طبقه و چند اتاق دارد ؟ شش طبقه و پنجاه اتاق
- ۲۴ . شاه عباس در کاخ عالی قاپو به چه کارهایی می پرداخت ؟ اداره امور کشور_ دادن دستورات لازم _ پذیرایی از میهمانان
- ۲۵ . از ایوان کاخ عالی قاپو چه استفاده ای می شد ؟ شاه و درباریان به تماشای چوگان بازی ، جشن ها و رژه سربازان در میدان نقش جهان ، می پرداختند
- ۲۶ . داخل تالارها و اتاق های کاخ عالی قاپو چگونه تزیین شده بود و کار چه کسی بود ؟ با نقاشی های مینیاتوری زیبایی که کار استاد رضا عباسی بود .
- ۲۷ . مهم ترین تفاوت مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله در چیست ؟ مسجد امام مناره (گلدسته) دارد ، اما مسجد شیخ لطف الله مناره ندارد .
- ۲۸ .

میدان نقش جهان به فرمان.....در میدان شهر...

ساخته شد.طول این میدان ..... متر است.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس دوازدهم (چرا فرهنگ و هنر در دوره ی صفویه شکوفا شد؟)

۱. در اوایل قرن دهم ، اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران چگونه بود ؟ اوضاع نابسامان بود ؛ حکومت قدرتمندی در کشور وجود نداشت و هر بخش آن در اختیار حکومتی بود .
۲. مؤسس سلسله ی صفویه که بود ؟ شاه اسماعیل
۳. مشهورترین پادشاه صفوی که بود ؟ شاه عباس اول
۴. شاه عباس کدام شهر را به عنوان پایتخت انتخاب کرد ؟ شهر اصفهان
۵. صفویان چه کارهای مهمی در مورد دین و مذهب انجام دادند ؟ صفویان مذهب شیعه را در ایران مذهب رسمی اعلام کردند . آن ها از عالمان دینی و مراسم مذهبی حمایت می کردند و به ساختن مساجد علاقه مند بودند .

۶. صفویان چگونه توانستند حکومتی قدرتمند و یکپارچه به وجود بیاورند؟ صفویان توانستند مخالفان خود را در داخل کشور سرکوب کنند. آن‌ها با دشمنان قدرتمند خود مانند عثمانی‌ها و ازبکان جنگیدند و پیروزی‌هایی به دست آوردند. بدین ترتیب حکومتی یکپارچه به وجود آوردند.
۷. دشمنان صفویان در کدام سمت ایران بودند؟ عثمانی‌ها در غرب و ازبکان در شرق بودند.
۸. چند نفر از دانشمندان، هنرمندان و نویسندگان دوره صفویه را نام ببرید. کمال‌الدین بهزاد، شیخ بهایی، علیرضا عباسی و علامه مجلسی.
۹. کالاهای صادراتی دوره صفویه چه بود؟ ابریشم، پارچه‌های زربفت، سنگ‌های قیمتی و خشکبار.
۱۰. در دوره صفویه کالاها از چه راه‌هایی صادر می‌شد؟ از راه خشکی با کاروان‌ها و از راه دریا با کشتی‌ها.
۱۱. کاروانسرا چیست؟ کاروانسرا محل استراحت و تأمین آذوقه‌ی مسافران و چهار پایانی بود که راه‌های طولانی را از شهری به شهری دیگر طی می‌کردند.
۱۲. چه عاملی باعث می‌شد که کاروان‌ها با آسودگی سفر کنند؟ صفویان امنیت را در راه‌ها و شهرها برقرار کردند و همین امنیت باعث می‌شد تا کاروان‌ها با آسودگی سفر کنند.
۱۳. حاکمان صفوی برای چه موردی پول زیادی خرج می‌کردند؟ برای ساختن بناهای باشکوه.
۱۴. درآمد حکومت صفوی و مخارج شاه و درباریان چگونه تأمین می‌شد؟ از راه مالیات‌هایی که از ولایات می‌گرفتند تأمین می‌شد. کشاورزان، بازرگانان و صنعتگران و همه‌ی مردم مجبور بودند بخشی از درآمد خود را به مأموران حکومت بدهند.
۱۵. چرا در گذشته‌های دور سفر از سرزمینی به سرزمین دیگر کار دشواری بود؟ زیرا راه‌ها مناسب نبودند و با اسب و شتر مسافرت می‌کردند و در برخی راه‌ها، راه‌زن (دزد) وجود داشت.
۱۶. مردمان در گذشته به چه دلایلی به سفر می‌پرداختند؟ برای آشنایی با شهرهای دیگر و مردمان آن‌ها یا به قصد زیارت یا تحصیل علوم دینی که گاهی سفر آنان روزها، ماه‌ها یا سال‌ها طول می‌کشید.
۱۷. چرا حاکمان افرادی را به کشورهای دیگر برای کسب اطلاعات می‌فرستادند؟ برای این که از اوضاع داخلی آن کشور از نظر اقتصادی و نظامی با خبر شوند.
۱۸. سفرنامه چیست؟ بسیاری از جهانگردان، دیده‌ها، شنیده‌ها و خاطرات خود را از سفرهایشان می‌نوشتند و گاهی با نقاشی نیز تصویر می‌کردند. به این نوشته‌ها سفرنامه می‌گویند.
۱۹. علت‌های گسترش هنر و معماری در دوره صفوی چه بود؟ ۱- حکومت قدرتمند و یکپارچه ۲- رونق تجارت ۳- برقراری امنیت در راه‌ها و شهرها ۴- حمایت از هنرمندان

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس سیزده (برنامه ی روزانه ی متعادل)

۱. منظور از ضرب المثل « وقت طلاست » چیست ؟ چون زمان و فرصت بسیار باارزش است ، باید از آن ها استفاده ی مناسب کنیم . به همین خاطر وقت به طلا تشبیه شده است .
۲. وقت یا اوقات را تعریف کنید . ،مدت زمانی که انسان در اختیار دارد شامل لحظه ها، ثانیه ها ، روزها ، هفته ها و سال ها تقسیم شده که به آن وقت یا اوقات می گوئیم .
۳. چرا بهتر است نمودار زندگی روزانه ی خود را ترسیم کنیم ؟ برای این که بفهمیم در یک روز چه کارهایی را بیش از حد یا کم تر از حد انجام می دهیم .
۴. چگونه نمودار زمانی زندگی روزانه را ترسیم کنیم ؟ ابتدا یک دایره رسم می کنیم و آن را به ۲۴ قسمت مساوی تقسیم می کنیم . هر قسمت نشان دهنده ی یک ساعت است . سپس فعالیت های یک شبانه روز خود را در نظر می گیریم . به همان میزان ، تعداد ساعات را روی نمودار جدا می کنیم و رنگ می زنیم .
۵. یک برنامه ی متعادل روزانه چگونه است ؟ در یک برنامه ی متعادل ، استراحت و خواب ، درس خواندن ، عبادت کردن و تفریح و سرگرمی به اندازه ی کافی وجود دارد و هر کاری در موقع مناسب انجام می شود .

۶. برنامه ی روزانه ی نامتعادل چگونه است ؟ در برنامه ی نامتعادل ، به بعضی از بخش های زندگی ، کمتر یا بیشتر از حد لازم توجه می شود .

۷. چرا باید در برنامه ی زندگی بخشی از آن را به عبادت اختصاص بدهیم ؟ زیرا همه ی ما نیاز داریم که از طریق نماز ، دعا و خواندن قرآن با خداوند ارتباط برقرار کنیم .

۸. چرا در یک برنامه ی متعادل ، باید خواب و استراحت کافی وجود داشته باشد ؟ دیر خوابیدن و کمبود خواب روی سلامتی جسم و روان ما تأثیرات بدی می گذارد . کم خوابی می تواند موجب خستگی ، بد اخلاقی و کندی یادگیری بشود .

۹. در برنامه ی متعادل ، ساعات درس خواندن و کار کردن به اندازه ی کافی باشد ، یعنی چه ؟ یعنی فرد نه آن قدر تنبلی کند که درس و کار را فراموش کند یا به آن کم توجهی کند و نه آن قدر در درس و کار غرق شود که هیچ وقتی برای تفریح یا ارتباط با خانواده و دوستان و خویشان نداشته باشد .

۱۰. چرا تفریح و سرگرمی برای انسان لازم است ؟ چون باعث می شود دوباره برای فعالیت های دیگر انرژی و نشاط پیدا کنیم .

۱۱. حضرت علی (ع) درباره استفاده ی نادرست از فرصت ها چه فرموده اند ؟ فرموده اند « از دست دادن فرصت موجب ندامت و اندوه است . »

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس چهارده (گذراندن اوقات فراغت)

۱. منظور از اوقات فراغت چیست؟ انسان ها، اغلب اوقات خود را برای انجام کار یا تحصیل یا وظایف و تکالیفی که بر عهده دارند، صرف می کنند. به اوقاتی که فرد از این امور فارغ یا آسوده است، اوقات فراغت می گویند.
۲. فراغت چه زمانی است؟ فراغت زمانی است که پس از انجام کار یا تکالیف درسی، فرصت پیدا می کنیم تا به فعالیت های دلخواه خودمان بپردازیم.
۳. بهترین اوقات فراغت دانش آموزان، چه زمان هایی است؟ روزهای تعطیل و تعطیلات تابستان
۴. فعالیت های دلخواهی را که می توان در اوقات فراغت انجام داد، نام ببرید؟ فعالیت هایی مانند کارهای هنری، ورزشی، بازی و سرگرمی های مفید یا آموختن مهارت های مختلف
۵. چند نمونه از فعالیت های انفرادی در اوقات فراغت را نام ببرید. کارهایی مانند مطالعه، حل کردن جدول، ساختن کاردستی، پرورش حیوانات یا جمع آوری مجموعه های سنگ، تمبر و نظایر آن
۶. نمونه هایی از فعالیت های گروهی در اوقات فراغت را نام ببرید. رفتن به سفرهای زیارتی یا دیدار اقوام یا رفتن به گردشگاه ها با خانواده یا دوستان یا شرکت در بازی های گروهی
۷. در نظر گرفتن شرایط و امکانات برای پر کردن اوقات فراغت یعنی چه؟ ممکن است در محل زندگی ما برخی از امکانات وجود نداشته باشد یا پول کافی برای دسترسی به آن ها نداشته باشیم. در این صورت بهتر است از روش های دیگر با امکانات و هزینه ی کم تر استفاده کنیم.
۸. در گذشته اوقات فراغت را چگونه می گذراندند؟ شرکت در مراسم و جشن ها، شرکت در مسابقات زورآزمایی و تیراندازی، مجالس نقالی و بازی های گروهی
۹. تعدادی از بازی هایی را که از گذشته تا به امروز در بیش تر نواحی ایران رایج بوده اند، نام ببرید. قایم باشک، نون بیار کباب ببر، عمو زنجیر باف، الک و دولک، بادبادک سازی و طناب بازی
۱۰. تفاوت مهم بازی های گذشته و امروزه در چیست؟ در گذشته، بچه ها بیش تر بازی های گروهی انجام می دادند این بازی ها اغلب جنبه های حرکتی یا قدرتی داشتند اما امروزه بازی های رایانه ای در بین بچه ها رواج پیدا کرده است.
۱۱. مکان های عمومی گذران اوقات فراغت را نام ببرید. کتابخانه های عمومی، کتابخانه های مدارس، سالن های تئاتر و سینما، نمایشگاه ها، بوستان ها (پارک ها)، مجموعه های شهر بازی، اردوگاه ها، مجتمع های فرهنگی - هنری، باشگاه ها و سالن های ورزشی، موزه ها، فرهنگسراها، نگارخانه ها و مساجد
۱۲. در مساجد چه فعالیت هایی برای گذران اوقات فراغت انجام می شود؟ پایگاه های مقاومت بسیج، کتابخانه ی مساجد، کلاس های آموزشی، کانون های فرهنگی - هنری

۱۳ . چرا باید از مکان های عمومی گذران اوقات فراغت حفاظت کنیم ؟ زیرا این مکان ها متعلق به همه ی مردم هستند .

۱۴ . هنگام حضور در ورزشگاه ها باید چگونه رفتار کنیم ؟ برای تهیه ی بلیت ، نوبت را رعایت کنیم - از مسخره کردن یک تیم و هواداران آن خودداری کنیم و فقط تیم خودمان را تشویق کنیم - از اموال عمومی حفاظت کنیم - با نظم و آرامش به سالن ها وارد یا از آن ها خارج شویم - با انتظامات و کارکنان ورزشگاه همکاری کنیم .

۱۵ . در بوستان ها (پارک ها) چگونه رفتار کنیم ؟ روی چمن ها راه نرویم - گل ها را نچینیم - زباله ها را در ظرف های مخصوص بریزیم .

۱۶ . برخی از مؤسسات و سازمان هایی که در امور اوقات فراغت فعالیت می کنند را نام ببرید .
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان - سازمان دانش آموزی - سازمان فرهنگی هنری شهرداری - سازمان تربیت بدنی - سازمان آموزش فنی و حرفه ای - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس پانزده (انواع لباس)

۱ . چه عواملی باعث تفاوت در نوع لباس می شود ؟ موقعیت های مختلف - گره های مختلف اجتماعی و شغلی - فصول مختلف سال - نواحی مختلف آب و هوایی - اقوام مختلف

۲ . در چه موقعیت هایی ما لباس های مختلفی می پوشیم ؟ (مثال بزنید) برای مثال لباس منزل ما با لباس مدرسه و با لباسی که در مهمانی می پوشیم ، فرق دارد . وقتی که ورزش می کنیم از لباس ورزشی استفاده می کنیم و در مراسم عزاداری لباس سیاه بر تن می کنیم .

۳. دلیل تفاوت لباس گروه های مختلف اجتماعی و شغلی چیست؟ لباس این گروه ها بسته به کار و نقش آن ها در اجتماع متفاوت است و از روی لباس این گروه ها به شغل و حرفه ی آن ها پی می بریم.

۴. پوشاک ما در زمستان و تابستان چه تفاوت هایی با هم دارند؟ در زمستان لباس های ضخیم (کلفت) و تیره می پوشیم و در تابستان لباس های نازک و روشن می پوشیم.

۵. چرا در زمستان بیش تر از رنگ های تیره و در تابستان از رنگ های روشن استفاده می کنیم؟ زیرا رنگ تیره نور خورشید را جذب کرده و سبب می شود زود تر گرم شویم و در مقابل رنگ های روشن نور خورشید را دفع کرده و باعث می شود گرما را کم تر احساس کنیم.

۶. چرا نوع پوشاک در نواحی مختلف کشورمان فرق می کند؟ زیرا در سال گذشته خواندیم که در کشور پهناورمان ایران تنوع آب و هوایی وجود دارد. یعنی نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست. در بعضی نواحی آب و هوا گرم و خشک، در بعضی جاها سرد، در بعضی مکان ها گرم و مرطوب و در بعضی نواحی معتدل است.

۷. چند نمونه از اقوام ایرانی را که لباس مخصوص به خود دارند را نام ببرید. فارس، ترک، لر، گیلک، کرد و بلوچ

۸. چگونه در گذشته حدس می زدند که یک فرد اهل کدام منطقه ی ایران است؟ لباس های محلی در گذشته بیش تر مورد استفاده قرار می گرفته است به طوری که در قدیم هر کس از روی شکل لباس فرد دیگر می توانست حدس بزند که او اهل کدام منطقه ی ایران است.

۹. امروزه لباس های محلی اغلب چگونه استفاده می شود؟ اغلب در مراسم و جشن های خاص پوشیده می شود.

۱۰. چرا لباس های محلی را در موزه های مردم شناسی حفظ و نگهداری می کنند؟ زیرا این لباس ها قسمتی از فرهنگ و هویت ماست و با نگه داری این لباس ها در موزه در واقع فرهنگ، گذشته و تاریخ اقوام ایرانی را حفظ می کنند.

۱۱. آیا در طی زمان همه ی جلوه های لباس ها تغییر کرده است؟ خیر برخی از جلوه های لباس ها مانند انواع سرپوش ها در طی زمان ثابت مانده اند و برخی دیگر تغییر کرده اند.

۱۲. چند نمونه از سرپوش ها را در دوره های مختلف نام ببرید. تاج، انواع کلاه، عمامه، دستار و نظایر آن

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس شانزده (لباس ، از تولید تا مصرف)

۱. لباس در گذشته ی نه چندان دور چگونه تهیه می شد ؟ بیش تر مردم برای تهیه ی لباس به خیاط مراجعه می کردند و خیاط نیز اندازه ی آن ها را می گرفت و با پارچه ای که مشتری ها به او می دادند و به سلیقه ی آن ها ، لباسی برایشان می دوخت .
۲. امروزه بیش تر مردم پوشاک مورد نیاز خود را چگونه تهیه می کنند ؟ به صورت آماده از فروشگاه های مختلف می خرند .
۳. چرا کارگاه های تولید لباس به وجود آمد ؟ با گذشت زمان و افزایش جمعیت ، چون دیگر یک یا چند خیاط نمی توانستند نیازهای تعداد زیادی از مردم را برآورده کنند ، کم کم کارگاه های تولید لباس به وجود آمدند .
۴. تولید انبوه یعنی چه ؟ به تولید یک کالا به یک شکل و به تعداد زیاد « تولید انبوه » می گویند .
۵. مهم ترین ماده ی مورد نیاز در کارگاه تولید لباس چیست ؟ پارچه
۶. پارچه از چه چیزی درست می شود ؟ از نخ
۷. چند نوع نخ وجود دارد ؟ نام ببرید. دو نوع طبیعی و مصنوعی
۸. نخ و پارچه هر کدام در کجا تولید می شود ؟ نخ در کارخانه های نخ ریزی و پارچه در کارخانه های پارچه بافی (نساجی) تولید می شود .
۹. پارچه ی مورد نیاز کارگاه های تولید لباس چگونه تهیه می شود ؟ از عمده فروشان خریداری می شود .

۱۰. چند نمونه از کارهایی که در کارگاه های تولید لباس انجام می شود را نام ببرید . سازنده ی طرح یا الگو برای پارچه - بریدن پارچه از روی الگو - دوختن بخش های مختلف لباس توسط خیاط ها مانند دوخت آستین ، یقه ، دگمه و زیپ - اتو کردن لباس - بسته بندی لباس ها

۱۱. کار « برش کار» چیست ؟ از روی الگوهایی که دارد ، پارچه را می برد .

۱۲. کار خیاط ها در کارگاه تولید لباس چیست ؟ هر یک از آن ها یک بخش از لباس را می دوزند . برای مثال یک نفر فقط آستین می دوزد و لباس ها را به دیگری می دهد . نفر بعدی یقه ها و فرد دیگری دگمه و زیپ به لباس می دوزد .

۱۳. خط تولید یعنی چه ؟ همه ی کسانی که در کارگاه مشغول به کار هستند ، بخشی از کار تولید را انجام می دهند تا کالا به صورت نهایی آماده شود . به این همکاری « خط تولید » گفته می شود .

۱۴. لباسی که انتخاب می کنیم باید چه شرایطی داشته باشد ؟ ۱ - باید با باورهای دینی ما تناسب داشته باشد ۲ - باید کیفیت خوب و قیمت مناسب داشته باشد .

۱۵. لباس چگونه می تواند با باورهای دینی ما تناسب داشته باشد ؟ لباس باید پوشش مناسب را برای یک زن یا مرد مسلمان فراهم کند . رعایت حجاب و عفاف موجب وقار و متانت شخص می شود .

۱۶. منظور از این که لباس باید کیفیت خوب و قیمت مناسب داشته باشد چیست ؟ در هنگام خرید باید لباسی را انتخاب کنیم که هم جنس آن خوب باشد و هم از نظر قیمت مناسب باشد . یعنی با بودجه ی ما تناسب داشته باشد .

۱۷. بودجه یعنی چه ؟ بودجه یعنی مقدار پولی که می توانیم برای انجام یک کار یا خرید یک چیز بپردازیم .

۱۸. به چه نکاتی باید قبل و در هنگام خرید توجه کنیم ؟ برای خرید از پول تو جیبی مان پس انداز کنیم - وقتی ضرورتی ندارد لباس نو نخریم و از لباس های قدیمی استفاده کنیم - در تمیز نگه داشتن و شستن لباس هایمان به بزرگ تر ها کمک کنیم - لباس های ایرانی بخریم تا به تولید کنندگان داخلی کمک شود - لباسی متناسب با بودجه ی خود بخریم - لباسی متناسب با باورهای دینی مان بخریم .

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

۱. چرا دریای خزر در واقع یک دریاچه است؟ دریای خزر در واقع یک دریاچه است چون به اقیانوس راه ندارد.
۲. چرا به دریاچه ی خزر دریای خزر می گویند؟ چون بزرگترین دریاچه ی جهان است.
۳. ایران از کدام جهت جغرافیایی به دریاها دسترسی دارد؟ شمال و جنوب
۴. دریا را تعریف کنید. دریاها گودال های پر از آبی می گویند که به اقیانوس راه دارند.
۵. اقیانوس را تعریف کنید. اقیانوس ها پهنه ها ی بسیار بزرگ آبی کره ی زمین هستند.
۶. دریای خزر در طول تاریخ چه نام هایی داشته است؟ چهار نام (دریای گیلان _ دریای مازندران _ دریای قزوین _ دریای گرگان)
۷. عمق دریای خزر در قسمت های مختلف آن چه قدر است؟ عمق دریای خزر در نواحی شمالی آن بسیار کم است. به طوری که در نواحی به کم تر از ۱۰ متر می رسد. اما در نواحی جنوبی نزدیک به ایران عمق آن بیش تر ۱۰۰۰ متر است.
۸. چند رود که به دریای خزر می ریزند نام ببرید. سفیدرود _ رود چالوس _ رود هراز _ رود گرگان
۹. جلگه های حاصل خیز ساحل دریای خزر چگونه به وجود آمده اند؟ رودهایی که از ایران به این دریا می ریزند جلگه ها را به وجود آورده اند.
۱۰. دریای خزر ایران را به کدام کشور کشور ها مربوط می کند؟ ترکمنستان _ جمهوری آذربایجان _ روسیه _ قزاقستان
۱۱. خلیج چیست؟ به پیش روی آب دریاها در خشکی <خلیج می گویند
۱۲. خلیج فارس از پیش روی آب کدام دریا در کدام خشکی ها ایجاد شده است؟ خلیج فارس از پیش روی آب دریای عمان و اقیانوس هند در خشکی های ایران و عربستان ایجاد شده است.
۱۳. خور چیست؟ در کناره های خلیج فارس بریدگی های عمیقی وجود دارد که ساکنان اطراف به آن ها خور می گویند.

۱۴. خورها برای چه اموری قابل استفاده هستند؟ خورها برای چه اموری مناسب هستند؟ خورها برای ایجاد بندر و پهلو گرفتن کشتی ها مناسب هستند.

۱۵. تنگه چیست؟ به آبره ای می گویند که دو دریا را به هم وصل می کند تنگه می گویند.

۱۶. چند رود را که به دریاهاى جنوب می ریزند نام ببرید. اروندرود_ رود جراحی_ رود هنديجان_ رودمند_ رودشور_ رود سرباز

۱۷. چند جزیره متعلق به ایران در خلیج فارس نام ببرید. خارکو_ خارک_ لاوان_ کیش_ هندورابی_ فرور_ بنی فرور_ سیری_ تنب بزرگ_ تنب کوچک_ ابوموسی_ قشم

۱۸. از چه طریق ایران به همسایگان جنوبی خود مربوط می شود؟ خلیج فارس و دریای عمان

۱۹. ایران از طریق خلیج فارس با کدام کشورها همسایه است؟ امارات_ قطر_ عربستان_ کویت_ عراق

۲۰. چند منبع تاریخی را که در آن ها نام خلیج فارس یا دریای پارس آمده را ذکر کنید. کتیه ی داریوش پادشاه هخامنشی_ کتاب های دانشمندان و جغرافی دانان مسلمان چون ابوریحان بیرونی_ نقشه های اروپاییان از عصر اکتشافات جغرافیایی

۲۱. در نقشه های خارجی دریای خزر ..... نامیده. دریای کاسپین

۲۲. عمق دریای خزر در نواحی ..... آن بسیار کم است. شمالی

۲۳. میزان شوری آب دریای خزر از دیگر نریاها و اقیانوس ها ..... است. کم تر

۲۴. ساحل خلیج فارس از دهانه ..... تا ..... امتداد یافته. اروندرود_ بندرعباس

۲۵. میزان شوری آب خلیج فارس ..... از دریای عمان است. بیش تر

۲۶. عمق خلیج فارس به طور متوسط ..... متر عمق دارد. ۳۰

۲۷. عمق خلیج فارس بسیار ..... از دریای عمان است. کم تر

۲۸. ساحل دریای عمان به سمت ..... بیش تر می شود. اقیانوس

۲۹. عمق دریای عمان در اطراف چابهار به حدود ..... متر می رسد. سه هزار

۳۰. عمق دریای عمان به سمت ..... بیش تر می شود. اقیانوس

۳۱. دریای عمان به اقیانوس ..... راه دارد. **هند**

۳۲. خلیج فارس از طریق آبراهه ای به نام ..... به دریای عمان وصل می شود. **تنگه ی هرمز**

۳۳. بزرگترین جزیره ی ایران در خلیج فارس ..... نام دارد. **قشم**

۳۴. از گذشته های بسیار دور مردمان کناره ی خلیج فارس به ..... و ..... مشغول بودند.

تجارت_ دریا نوردی

۳۵. قوم پارس خلیج فارس را ..... می نامیدند. **دریای پارس**

..... تا ..... است؟ **بندر عباس - بندر گواتر** ۳۶- ساحل دریای عمان در داخل خاک ایران از

دبستان شهید سید احمد البوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس هیجده (دریا, نعمت خداوندی)

۱. آیه ی ۹۷ سوره ی انعام به کدام نعمت خداوندی اشاره می کند؟ **دریا** "و خداوند دریا را برای استفاده ی شما قرار داده."

۲. چرا به منطقه ی خلیج فارس << انبار نفت جهان می گویند؟ **زیرا منابع نفت و گاز در این منطقه بسیار زیاد است.**

۳. نفت وگاز در خلیج فارس از کدام قسمت ها استخراج می شود؟ از کف خلیج فارس در ناحیه ی کم عمق نزدیک به ساحل.

۴. نفت کشور های نفت خیز منطقه ی خلیج فارس چگونه به کشور های جهان منتقل می شود؟ همه روزه نفت کش های عظیمی از خلیج فارس و تنگه ی هرمز عبور می کنند و نفت را انتقال می دهند.

۵. علاوه بر خلیج فارس در کدام دریا های اطراف ایران نفت وگاز وجود دارد؟ این منابع توسط چه کسانی استخراج می شود؟ دریای خزر _ کشور های اطراف این دریا به کشف و استخراج از آن مشغول هستند.

۶. در دریا های ایران چند نوع ماهی زندگی می کنند و چه فوایدی دارند؟ صدها نوع ماهی زندگی می کنند و هر یک ارزش غذایی و طعم خاصی دارند و بعضی هم زینتی هستند.

۷. به کدام ماده ی غذایی دریایی << مروارید سیاه گفته می شود؟ خاویار یا تخم ماهیان خاویاری دریای خزر به مروارید سیاه مشهور و از گران ترین غذا های جهان است.

۸. صید ماهی در دریا خزر از چه زمانی تا چه زمانی ممنوع است؟ به چه دلیل؟

صید ماهی در دریای خزر از اوایل بهار تا اوایل پاییز ممنوع است زیرا این ایام زمان تخم ریزی ماهیان در این دریا است.

۹. ماهی گیری در دریای ایران چگونه صورت می گیرد؟ برای ماهیگیری در آب های اطراف سواحل از کشتی ها و لنج های کوچک استفاده می شود اما صیادان برای ماهیگیری در آب های عمیق به کشتی های مجهز نیاز دارند که دارای لوازم پیش رفته ی ماهیگیری و سرد خانه هستند.

۱۰ . چرا کشتی و کامیون های حمل ماهی باید یخچال و سرد خانه داشته باشند ؟ برای این که این ماده ی با ارزش غذایی فاسد نشود.

۱۱ . چند نوع ماهی خوراکی که از دریای خزر صید می شوند نام ببرید ؟ ماهی کولی ، ماهی سفید ، سوف ، کپور ، کفال ، کیلکا ، تاس ماهی ، دراکول ، فیل ماهی ، اوزون برون و....

۱۲ . چند نوع ماهی از آبزیان خوراکی خلیج فارس و دریای عمان را نام ببرید . ماهی سرخو _ سنگسر _ حلوا _ قباد _ شورید ه _ زبیده و میگو.

۱۳ . طرز تهیه ی کنسرو ماهی در کارخانه های کنسروسازی را توضیح دهید . ماهی ها را پس از صید با کامیون های یخچال دار به کارخانه حمل می کنند.در آن جا ماهی رابه قطعات بزرگ برش می دهند و در دیگ های مخصوص می ریزند تا در مدت معینی بپزد بعد با دستگاه خودکار تکه های پخته شده را درون قوطی می ریزند و نمک و روغن به آن اضافه می کنند . هوای قوطی ها نیز خارج می شوند تا فاسد نشوند.

۱۴ . در شهرهای بندری مردم بیشتر به چه شغل هایی مشغولند ؟ به ماهیگیری _ بارگیری و باراندازی کالای کشتی ها _ انبارداری _ در کارخانه های کشتی سازی و لنج سازی و مراکز تعمیر و نگهداری آن ها مشغول هستند.

۱۵ . کارخانه های کشتی سازی و لنج سازی در اطراف کدام شهرهای ایران قرار دارند؟ چند نمونه مثال بزنید . در اطراف بندرعباس بوشهر و چابهار در جنوب و نکا در سواحل دریای خزر.

۱۶ . دریا چه نقشی در توسعه ی گردشگری در ایران دارد؟ مردم برای تفریح و گذراندن تعطیلات تابستان به سواحل شمالی ایران سفر می کنند . سواحل زیبای جنوبی ایران و جزایر قشم کیش و بندر

عباس و چابهار نیز برای گردشگری در فصل زمستان مناسب هستند و مسافرت از دریاها بناهای تاریخی و بازارهای این نواحی دیدن می کنند .

۱۷ . چند نوع از موجودات باارزش دریایی که در خلیج فارس و دریای عمان زندگی می کنند را نام ببرید . ماهی های تزئینی مرجانها صدف ها لاک پشت های کم یاب و پستاندارانی چون نهنگ ها و دلفین ها .

۱۸ . وظیفه ی ما در مقابل استفاده های فراوانی که از دریا می کنیم چیست ؟ این است که به دریا آسیب نرسانیم و از آن و موجودات با ارزشش حفاظت کنیم .

۱۹ . یکی از مهمترین دلایل اهمیت خلیج فارس وجود منابع سرشار ..... و ..... است . نفت _
گاز

۲۰ . در ایران علاوه بر خلیج فارس دریای ..... نیز دارای منابع نفت و گاز است . خزر

۲۱ . بزرگترین منبع ماهیان خاویاری در جهان ..... است . دریای خزر

۲۲ . از آبزیان مهم دریای جنوب ..... است که با نزدیک شدن به ماه مهر ماهیگیران جنوب خود را برای صید آن آماده می کنند . میگو

۲۳ . بخشی از ماهی های خوراکی صید شده به کارخانه های ..... منتقل می شوند . کنسرو سازی

۲۴. از بین منابع غذایی دریایی ایران همه ساله مقدار زیادی ..... و ..... به کشورهای دیگر صادر می کنند. **میگو و خاویار**

۲۵. از بزرگترین زیست گاههای موجودات دریایی ..... و ..... هستند. **خلیج فارس و دریای عمان**

۲۶. دریای خزر محل زندگی ..... و ..... است. **ماهیان _ پرندگان مهاجر**

کشورهای اطراف این دریا به ..... ۲ ..... نفت از آن ۲۷ - دریای خزر نیز دارای ..... ۱ ..... است. مشغولند.

۱- منابع نفت و گاز

۲- کشف و استخراج

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس نوزده (همسایگان ما)

۱- مرز را تعریف کنید ؟

مرز یک خط مشخص است که کشوری را از کشور دیگر جدا می کند.

۲- مرز بین دو کشور چگونه تعیین می شود ؟

برای تعیین مرز، ابتدا کشورها بر سر خطوط مرزی به توافق می رسند و مابین خود خطوطی را معین می کنند.

سپس نقشه کشها، با دقت نقش‌هایی از مرزها ترسیم می کنند. در مرحله بعد بر طبق آن نقشه، روی زمین

در محل، خطوط مرزی علامت گذاری می کنند. این علامتها معمولاً میله‌ها یا تیرک‌هایی است که در زمین فرو می کنند.

۳- پاسگاه‌های مرزی چه وظیفه‌ای به عهده دارند ؟

در این پاسگاه‌ها، افرادی مشغول دیده‌بانی و حفاظت از مرزها هستند تا عبور غیرقانونی از مرز صورت نگیرد. مرزبانان پرتلاش از این راه به کشور خدمت می کنند.

۴- «خط مرزی تنها روی زمین نیست» ، یعنی چه ؟

خط مرزی تنها روی زمین نیست. بلکه فضای بالای مرز زمینی هم جزء آن است. یعنی در بالای مرزهای زمینی، یک دیوار فرضی وجود دارد.

۵- خلبانان در هنگام عبور از مرز هوایی یک کشور چه باید بکنند ؟

خلبانان در هنگام عبور از مرز هوایی یا آسمان یک کشور باید به آن کشور اطلاع بدهند و برای ورود از آنها اجازه بگیرند.

۶- ایران با کدام کشور طولانی‌ترین مرز را دارد؟

با عراق که ۱۴۵۸ کیلومتر است

۷- کوتاه‌ترین مرز ایران با کدام کشور است؟

با ارمنستان که ۳۵ کیلومتر است

۸- چگونه پدیده‌های طبیعی مرز بین کشورها را به وجود می آورند ؟

گاهی یک پدیده‌ی طبیعی مانند رودخانه، کوه، بیابان و دریاچه بین دو کشور قرار دارد و از همان پدیده‌ها

برای تعیین مرز استفاده می کنند. مثلاً ارتفاعات آارات بخشی از مرز ایران و ترکیه را تشکیل می دهد.

۹- رود های مرزی ایران را نام ببرید و بگویید هر رود ایران را از کدام کشور جدا می کند

۱- رود اترک که بخشی از مرز ایران و ترکمنستان است .

۲- رود ارس که بخشی از مرز ایران با کشور های آذربایجان و ارمنستان است .

۳- رود اروند که بخشی از مرز ایران و عراق است

۱۰- کدام کشورها از طریق دریا با ما همسایه هستند؟ نام ببرید؟

کویت - عربستان - قطر - امارات و عمان

۱۱- گذر نامه چیست ؟

برای این که یک فرد از کشور خارج بشود، به ((گذر نامه)) یا پاسپورت نیاز دارد برای

مثال وقتی یک فرد ایرانی می خواهد به کشور دیگر برود، باید از دولت ایران گذرنامه بگیرد.

گذرنامه مانند شناسنامه ی خارجی فرد است و در آن مشخصات فرد و ایرانی بودن او ذکر شده است.

۱۲- روادید چیست ؟

برای مسافرت به کشور دیگر باید از سفارتخانه ی آن کشور اجازه گرفت. به این اجازه ((روادید)) یا

ویزا می گویند وقتی یک کشور به یک فرد ویزا می دهد، به او اجازه یا پذیرش داده است تا به آن جا سفر کند.

۱۳- کشور ما با کشورهای همسایه چگونه روابطی دارد ؟

ما با کشورهای همسایه ی خود روابط مختلفی داریم. بخشی از روابط ما روابط بازرگانی است ما همچنین با کشورهای همسایه روابط فرهنگی داریم .

۱۴- روابط فرهنگی ما با کشورهای همسایه در چه مواردی است ؟

سفر های زیارتی و همچنین سفر هایی برای دیدن آثار تاریخی

۱۵- بین ما و کشورهای همسایه شباهت هایی وجود دارد به برخی از این شباهت ها عبارتند از؟

دین: مردم هم هی کشورهای همسایه هی ایران به جز ارمنستان مسلمان هستند.

زبان: در کشورهایمانند افغانستان و پاکستان زبان فارسی رایج است و مردم این کشورهای به زبان و ادبیات فارسی علاقه مندند.

جشن ها و اعياد مانند جشن نوروز و جشن عيد فطر و عيد قربان

۱۶- نوروز را علاوه بر ايران در کدام کشور ها جشن می گیرند؟

افغانستان – پاکستان – ترکمنستان – آذربایجان – ترکیه

۱۷ – در پاکستان نوروز را چه می نامند؟

عالم افروز

فعالیت ۴

فکر کنید چرا نوروز که یک جشن ایرانی است، در کشور های همسایه ما نیز وجود دارد؟

یکی از دلایلش این است که ایران در گذشته بسیار پهناور تر بوده است و تمام یا بخشی از کشور های همسایه جز قلمرو ایران بوده است

دبستان شهید سید احمد آلیوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس بیست (مطالعه ی موردی)

۱- ترکیه جزء همسایگان ..... ایران است.

غربی.

۲- ترکیه از نظر مکانی قسمت بیشترش در ..... و قسمت کوچکی از آن در ..... است.

آسیا - اروپا

۳- ترکیه از نظر ناهمواریها چگونه است؟ بیش تر نواحی آن کوهستانی و در کناره های دریاها و جلگه

های پست

۴- آب و هوای ترکیه چگونه است؟ در سواحل ملایم و مرطوب

۵- پایتخت ترکیه ..... است . آنکارا

۶- زبان رسمی ترکیه ..... و دین مردم این کشور ..... است.

ترکی (استانبولی) _ اسلام

۷- واحد پول ترکیه ..... است. لیره

۸- ۵ شهر مهم کشور ترکیه را نام ببرید؟ استانبول - آنکارا - ازمیر - آدانا - بورسا

۹- چرا در ترکیه آثار و بناهای تاریخی زیادی وجود دارد؟ زیرا در گذشته های دور به تصرف هخامنشی و ساسانیان تحت نفوذ امپراتوری روم شرقی و در دوره اسلامی مرکز امپراتوری عثمانی بوده است.

۱۰- نام دو مسجد که از بناهای باشکوه ترکیه هستند را نام ببرید؟ مسجد ایا صوفیه و مسجد سلطان احمد.

۱۱- به چه علت ترکیه جزء کشورهای توریستی (گردشگری) است؟ هم به دلیل مناطق طبیعی زیبا و سواحل آفتابی و هم بناهای تاریخی .

۱۲- ترکیه از راه ..... در آمد زیادی به دست می آورد. گردشگری

۱۳- ترکیه به کدام کشورها و دریاها دسترسی دارد؟ الف کشورها شامل ایران، عراق، سوریه، ارمنستان، گرجستان، بلغارستان ب- دریاها دریای سیاه، مرمره، اژه، مدیترانه

۱۴- دو بندر ترکیه را نام ببرید؟ بندر استانبول، بندر ازمیر و بندر آنتالیا.

۱۵- رود ..... و رود ..... و رود ..... و دریاچه ..... در ترکیه می باشند. قزل ایرماق-دجله - فرات - وان

۱۶- پرچم ترکیه چه رنگی است و چه علامتی دارد؟ قرمز و علامت هلال و ستاره.

۱۷- پرچم افغانستان از چه رنگهای تشکیل شده است؟ سبز، قرمز، سیاه

۱۸- افغانستان از نظر موقعیت مکانی چگونه است؟ در آسیای میانی قرار دارد و محصور در خشکی است

۱۹- افغانستان از نظر ناهمواریها چگونه است؟ بیشتر نواحی آن کوهستانی است.

۲۰- آب و هوای افغانستان چگونه است؟ زمستان های سرد و تابستان های سرد (قاره ای)

۲۱- پایتخت افغانستان ..... است و زبان رسمی افغانها .....ودین آنها.....می باشد. **کابل - فارسی دری: پشتو - اسلام**.

۲۲- ۴ شهر مهم افغانستان را نام ببرید؟ **کابل ، قندهار ، مزار شریف ، جلال آباد**.

۲۳- واحد پول افغانستان ..... است. **افغانی**.

۲۴- چرا افغانستان محل پیوند فرهنگ های گوناگون است؟ به دلیل قرار گرفتن در مسیر جادهی ابریشم

۲۵- ۳ مکان تاریخی و دیدنی معروف افغانستان را نام ببرید؟ **مسجد آبی در مزار شریف ، دره ی بامیان ، مناره ی جم**.

۲۶- صنایع دستی ترکیه..... و غذای معروف ترکیه ..... می باشد. **ظروف سفالی - کباب ترکی**

۲۷- صنایع دستی افغانستان ..... و غذای معروف افغانستان ..... می باشد. **قالی بافی - قابلی پلو (قابلی پلو)**.

۲۸- تاریخچه ی از افغانستان بیان کنید؟ **مردم جنگ ها و مشکلات زیادی را تحمل کردند ابتدا شوروی بعد طالبان سپس آمریکا آن را اشغال کردند، اکنون تلاش می کنند کشورشان را بسازند.**

۲۹- آیا افغانستان به دریا راه دارد؟ **خیر**

۳۰- افغانستان به کدام کشورها راه دارد؟ **ایران ، ترکمنستان ، ازبکستان ، تاجیکستان ، پاکستان.**

۳۱- دو رود افغانستان را نام ببرید؟ **هریرود ، رود هیرمند.**

۳۲- در افغانستان کوههای ..... قرار دارد. **هندوکش**

۳۳- آب و هوای ترکیه و افغانستان را باهم مقایسه کنید؟ **آب و هوای ترکیه در سواحل ملایم و مرطوب ولی در افغانستان زمستان های سرد و تابستان های سرد (قاره ای) است.**

۳۴- جمعیت ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید؟ جمعیت ترکیه ۷۲ میلیون و بیش تر شهر نشین ولی افغانستان ۳۰ میلیون نفر و کم تر شهر نشین هستند.

۳۵- به نظر شما کدام کشور موقعیت مکانی بهتری دارد با دلیل؟ ترکیه هم به دریا راه دارد و هم به خشکی و هم بین دو قاره واقع شده و آب و هوای بهتری دارد.

۳۶- چرا با آن که در افغانستان بناهای تاریخی و مکانهای دیدنی وجود دارد در این کشور گردشگری رونقی ندارد؟ به خاطر سال ها جنگ و اشغال و ویرانی ، آرامش و امنیت و امکانات لازم برای گردشگری وجود ندارد.

۳۷- چرا عده ای از مردم کشور افغانستان به کشورهای دیگر از جمله ایران مهاجرت کرده اند؟ چون کشورشان گرفتار جنگ و اشغال شده و آن جا شغل و درآمدی نیست.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens۱۲۱۴s@gmail.com

Mohsen۱۲۱۴.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس بیست و یک (استعمار چیست؟)

۱- اروپاییان از چه طریق و چه چیز هایی را از مسلمانان خریداری می کردند؟ از دریای مدیترانه - شکر ، قهوه ، کاغذ ، قطب نما ، داریوی گیاهی و ادویه

۲- چه چیزی موجب رشد شهر ها و شهر نشینی در اروپا شد؟ رونق تجارت و بازرگانی

۳- دستگاه چاپ و تلسکوپ به دست چه کسانی اختراع شد؟ چاپ به وسیله ی گوتنبرگ و تلسکوپ به وسیله ی گالیله

۴- کدام علم ها به شناخت سرزمین ها و راه های دریایی و تجارت کمک می کرد؟ جغرافیا و ستاره شناسی (نجوم)

۵- چگونه اروپاییان در دریا نوردی مهارت پیدا کردند؟ آن ها از نقشه هایی که مسلمانان ترسیم کرده بودند ، قطب نما ، و شیوه های کشتی سازی استفاده کردند و توانستند کشتی های محکم تر و پر سرعت تری بسازند و در دریانوردی مهارت پیدا کنند.

۶- اروپاییان با ساکنان بومی سرزمین هایی که کشف می کردند چه می کردند؟ آن ها را می کشتند یا به صورت برده در می آوردند و منابع و ثروت آن ها را غارت می کردند.

۷- استعمار چیست ؟ استعمار به معنی آباد کردن است. اما اگر کشوری به بهانه ی آباد کردن در کشور های دیگر دخالت و نفوذ کند تا منابع و ثروت آن کشور را غارت کند ، به آن استعمار می گویند.

۸- به چه سرزمینی مستعمره می گویند؟ به سرزمین هایی که استقلال سیاسی و اقتصادی نداشته باشند و تابع حکومت استعمارگر باشند ، مستعمره می گویند.

۹ - نمونه هایی از امتیازات و دخالت های بیگانگان در ایران در دوره ی قاجاریه و پهلوی را بنویسید. عهدنامه گلستان و ترکمانچای_ قرارداد رویترز_ به قدرت رساندن پادشاهان مانند رضاخان و محمدرضا پهلوی تا در خدمتشان باشد.

۱۰_ اروپاییان با پیشرفت در دریانوردی کشتی سازی به چه فکر افتادند؟ **کشف سرزمین های جدید.**

۱۱_ های جدید بودند و در این زمینه چه کردند؟ **پرتغالی ها و اسپانیایی ها.** آن ها توانستند قاره ی **آفریقا را دور بزنند و به شرق آسیا بروند سپس قاره ی آمریکا را کشف کنند.**

۱۲_ دو راه نفوذ استعمارگران در سرزمین های دیگر را بنویسید. **آن ها گاهی با حمله ی نظامی و اشغال , منابع آن کشورها را غارت می کردند و گاهی با گرفتن امتیازات و گاهی روابطی ایجاد می کنند که به نفعشان باشد.**

۱۳_ حدود چهار قرن پیش ..... میان اروپاییان و مسلمانان گسترش یافت؟ **تجارت (داد و ستد).**

۱۴_ رونق ..... موجب رشد شهرها و شهرنشینی در اروپا شد و شکل زندگی آن ها را تغییر داد؟ **تجارت**

۱۵_ علمی که در دوره ی تحولات علمی بسیار مورد علاقه ی اروپاییان قرار گرفت ..... و ..... **بود. جغرافیا_ ستاره شناسی (نجوم).**

۱۶_ هدف اصلی استعمارگران ..... کشورهای دیگر است. **غارت منابع.**

۱۷_ آنچه دست بیگانگان را از کشور کوتاه می کند ..... است. **انقلاب اسلامی.**

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس بیست و دو (مبارزه ی مردم ایران با استعمار)

۱- مردم کشور ما در مقابل استعمار چه می کردند؟ مردم همواره با آنان مبارزه کردند , انسان های بزرگ و فداکار حتی از جان خود نیز گذشتند.

۲ - نام چند شخصیت بزرگ مبارز با استعمار بعد از سلسله ی قاجار تا انقلاب اسلامی را بنویسید.
امیرکبیر_ سید حسن مدرس_ شیخ محمد خیابانی_ رئیس علی دلواری_ میرزا کوچک خان جنگلی_ آیت الله کاشانی_ دکتر مصدق_ امام خمینی .

۳ - همواره دولت های قدرتمند بر سر..... در ایران با یکدیگر رقابت می کردند. نفوذ

۴ - پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری ..... دست بیگانگان را از کشور ما کوتاه کرد. امام خمینی (ره)

۵ - خصوصیات مشترک شخصیت های مبارز ایران با استعمار را بنویسید. عشق به وطن_ شجاعت و جسارت_ فداکاری و ایمان_ مبارزه با دخالت بیگانگان.

۶ - چرا امیر کبیر چند کارخانه تأسیس کرد؟ خواست تا ایران محتاج نباشد و صنعتش پیشرفت کند.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه

گرد آورنده: محسن سوقی معلم کلاس ششم

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس بیست و سه (خرمشهر در جنگال دشمن)

- ۱- آغاز جنگ ایران و عراق چه روزی بود؟ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹
- ۲- امام خمینی طی سال ها مردم را به مبارزه علیه حکومت استبدادی ..... و ..... کردند. (دعوت-هدایت)
- ۳- با تشکیل جمهوری اسلامی چه شد؟ ایران یاور مظلومان در جهان شد و از مبارزه ی مردم فلسطین حمایت کرد و همین موضوع برای دشمنان خوشایند نبود.
- ۴- رییس جمهور عراق در زمانی که عراق به ایران حمله کرد که بود؟ صدام
- ۵- بندر خرمشهر در محل برخورد کدام رود ها قرار گرفته ؟ اروند رود و کارون
- ۶- یکی از رویاهای صدام چه بود؟ این بود که خوزستان را به تصرف خود دربیآورد و مالک خرمشهر و اروند رود بشود.
- ۷- مقاومت مردم خرمشهر در مقابل ارتش مجهز عراق چقدر به درازا کشید؟ ۳۴ روز

۸- در زمان جنگ چه کسی فرمانده ی سپاه پاسداران خرمشهر بود؟

محمد علی جهان آرا

۹- چرا خرمشهر را خونین شهر نامیدند؟ سرانجام پس از این همه مقاومت ، دشمن با سربازان بیش تر و سلاح های فراوان به پیشروی ادامه داد و خرمشهر سقوط کرد و به دست ارتش عراق افتاد. دشمن شهر را غارت کرد و مردم زیادی را به شهادت رساند . به همین دلیل بود که خرمشهر را خونین شهر نامیدند.

۱۰- محمد علی جهان آرا چگونه به شهادت رسید؟ رزمندگان اسلام در گام اول محاصره ی آبادان را شکستند. این پیروزی مهمی بود. جهان آرا و تعدادی از فرماندهان برای گزارش این خبر به امام خمینی راهی تهران شدند. اما هواپیمای آن ها در بین راه سقوط کرد و جهان آرا و یارانش به شهادت رسیدند.

دبستان شهید سید احمد آلبوشوکه شهرستان امیدیه
گرد آورنده : محسن سوقی معلم کلاس ششم

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com

مطالعات اجتماعی

درس بیست و چهار (خرمشهر در دامان میهن)

۱. صدام پس از اشغال خرمشهر چه کرد؟ ده ها تانک و ابزار جنگی و چندین لشکر را در مناطق اطراف شهر مستقر کرده بود و می خواست شهر های دیگر خوزستان را تصرف کند و به حملات خود ادامه می داد.

۲. رزمندگان اسلام در جبهه ها چگونه بودند؟ رزمندگان اسلام به دعا و راز و نیاز با خدا مشغول بودند و سخت می

جنگیدند. آن ها آماده ی هرگونه فداکاری بودند و در سخت ترین شرایط به هم کمک می کردند و بایکدیگر مهربان

بودند و به هم روحیه و امیدواری می دادند.

۳. خرمشهر چگونه آزاد شد؟ فرماندهان نقشه ای را برای آزاد سازی خرمشهر طراحی می کردند. سرانجام رزمندگان اسلام (ارتش و سپاه پاسداران و بسیج) با همکاری خلبانان شجاع نیروی هوایی در طی سه مرحله عملیات بیت المقدس توانستند نیروی دشمن را درهم بشکنند در آخرین مرحله با رمز << یا محمد بن عبد الله >> ارتش صدام را با شکست بزرگی روبه رو کردند و قدم بر خاک خرمشهر گذاشتند.

۴. خرمشهر در چه تاریخی آزاد شد؟ سوم خرداد ماه ۱۳۶۱

۵. امام خمینی (ره) پس از آزادی خرمشهر به دست رزمندگان اسلام چه فرمودند؟ فرمودند: خرمشهر را خدا آزاد کرد.

۳. با اعلام خبر آزادی خرمشهر مردم ایران چه کردند؟ مردم سراسر ایران با شنیدن این خبر به خیابان آمدند و به

شادمانی پرداختند. خیابان ها پر از جمعیتی بود که اشک شوق بر چشمان داشتند.

۷. پس از آزادی خرمشهر چه شد؟ پس از آزادی خرمشهر حکومت صدام سعی کرد با گرفتن کمک های مالی و اسلحه کشورهای قدرتمند قوای خود را تقویت کند و همچنان به هجوم خود ادامه بدهد. رزمندگان شجاع نیز در عملیاتهای متعدد بخش های دیگری از مناطق اشغال شده را از دشمن باز پس گرفتند.

۸. جنگ تحمیلی هشت ساله چگونه به پایان رسید؟ در سال ۱۳۶۷ ایران آمادگی خود را برای پذیرش قطعنامه صلح اعلام کرد و جنگ ۸ ساله به پایان رسید.

۹. یکی از شهدای نوجوان خرمشهر را نام ببرید. **شهید بهنام محمدی**

۱۰. در مقابل هجوم دشمن به کشور ما کدام گروه های ایرانی از میهن دفاع کردند؟ همه ی ملت ایران از اقوام و گروههای مختلف زن و مرد و پیرو جوان در کنار یکدیگر ایستادگی و از میهن دفاع کردند و جنگیدند. عده ای هم که نمیتوانستند باروش های دیگر به جبهه ها کمک می کردند.

۱۱. برای حفظ استقلال میهن باز پس گیری مناطق اشغال شده ، مردم ایران چه کردند؟ هزاران نفر از جوانان کشور مامشید شدند و خانواده ها مشکلات زیادی را تحمل کردند.

۱۲ در جنگ تحمیلی به نیروهای مردمی ..... می گفتند **بسیج**

۱۳. خرمشهر در عملیات..... و بارمز..... آزاد شد (بیت المقدس یا محمد بن عبدالله-)

۱۴. رزمندگان اسلام پس از قدم گذاشتن بر خاک خرمشهر خود را به..... رساندند

مسجد جامع خرمشهر.

۱۵. بپذیرش ..... به وسیله ایران جنگ ۸ ساله به پایان رسید. **قطعنامه صلح.**

زیرا رزمندگان اسلام پیرو خدا بودند. به دعا و راز و نیاز با خدای پر دختند و برای آزادی خرمشهر سخت می جنگیدند. از اینرو به یاری خداوند توانستند ارتش عراق را که به وسیله ی قدرت های بزرگ به انواع سلاح های روز دنیا مجهز شده بود شکست دهند و خرمشهر را از چنگال دشمن آزاد کنند.

فعالیت های جانبی:

گردآوری تصاویر آزاد سای خرمشهر رسم خط زمان برای جنگ تا مرحله ی آزاد سازی و..

تهیه ی روزنامه دیواری در مورد همین درس نقاشی روی پارچه با موضوع همین درس

نمایش فیلم انجام تحقیق های کلاسی

کاربرگه های آخر کتاب را کار کنید.

Mohsens1214s@gmail.com

Mohsen1214.blogfa.com

با استفاده از مطالب استاد:

حمیدرضا ذوالفقار

Artwoofer@yahoo.com